

- مهم ترین مسئله بشری (هویت) است.

- **هویت**: آنچه در پاسخ پرسش کیشی گفته می شود و با آن هر شخص از افراد دیگر متمایز می گردد، هویت فرد را تشکیل می دهد.

- **ویژگی هویتی انسانی**: ما بسیاری از ویژگی های هویتی مانند صفات اخلاقی و روانی را خودمان شکل می دهیم یا در -

شکل گیری آنها نقش و سهم زیادی داریم. بعضی ویژگی ها هستند که در بدست آوردنشان نقش نداریم اما با تلاش می توانیم آنها را تغییر دهیم، مانند موقعیت اجتماعی که در طول زندگی می توانیم آن را تغییر دهیم.

- **ویژگی هویتی انتسابی**: ما در شکل گیری بعضی ویژگی های هویتی مانند مکان یا زمان تولد یا دختر و پسر بودن نقشی نداریم. نمی توانیم آنها را تغییر دهیم و تا آخر عمر با ما هستند.

- آیا هویتیمان را خودمان می سازیم؟ در ویژگی انتسابی نقش داریم و خودمان می سازیم اما در ویژگی های انتسابی نقش نداریم.

- آیا هویتیمان تغییر می کند؟ برخی از ویژگی های هویتی تغییر می کنند (ویژگی های انتسابی) مانند جایگاه فرد در

جامعه که تابع دانایی، توانایی و دارای اوست. ولی برخی ویژگی ها تغییر نمی کنند (ویژگی های انتسابی) مانند زمان و مکان تولد.

- آیا هویت ما صرفاً اجتماعی است؟ برخی ویژگی های ما اجتماعی است و بدون ارتباط با دیگران یا عضویت در

گروه های اجتماعی نمی تواند برخی ویژگی ها را داشته باشد، مثلاً ما با عضویت در جامعه ایران یا اصهبان، ایرانی یا

اصهبانی محسوب می شویم، اما برخی ویژگی های ما، فردی است. مثلاً زرتنگی یا تنبلی و صبوری یا زودرنجی از ویژگی های

فردی و شخصی ما هستند.

- هویت دارای دو بعد فردی و اجتماعی است.

- بعد فردی هویت شامل دو بعد جسمانی و نفسانی است. بنابراین هویت انسان سه بعد دارد.

۱- **بعد جسمانی** (ویژگی های بدنی) ۲- **بعد نفسانی** (نفس و ویژگی های اخلاقی و روانی)

۳- **بعد اجتماعی** (نقش های افراد در گروه ها و عضویت فرد در جامعه)

- سه بعد هویت ما، از یکدیگر جدا نیستند بلکه باهم تعامل یا ارتباط متقابل و دوسویه دارند و بر یکدیگر اثر می گذارند.

- هویت هر جامعه ای، بر اساس **عقاید، آرمان ها و ارزش های** آن جامعه شکل می گیرد.

- در **جامعه قبیله ای**، هویت افراد اغلب بر اساس جایگاه آنها در قبیله مشخص می شود.

چکیده درس پنجم هویت اجتماعی دوازدهم ریاضی و تجربی
۱۰ محمد کاظم نیکبختی
دیرستان امام صادق (ع)

«هویت»

- در جامعه سرمایه داری، هویت اجتماعی افراد بیشتر به دارایی و توان اقتصادی آنها وابسته است.

- در جامعه دینی، هویت اجتماعی افراد بر اساس عقاید و ارزش‌های تعیین می‌شود که آن دین، محترم می‌شمارد.

مثلاً اسلام هویت افراد را با تقوا، عدالت و علم ارزش‌بایی می‌کند.

- فرهنگ متجدد با بعضی ویژگی‌های اخلاقی سازگار است که در ارتباط با آرمان‌ها و ارزش‌های دنیوی آن شکل

می‌گیرند، مانند فردگرایی، فرصت‌طلبی، انضباط و ...

- هر جامعه‌ای بر اساس **هویت خود** با طبیعت و بدن آدمی تعامل می‌کند.

- نگاه دنیوی فرهنگ جدید غرب و ارزش‌های آن به گونه‌ای است که هر دخل و تصرفی را در طبیعت و بدن مجاز می‌داند.

- در فرهنگ اسلام انسان به عنوان خلیفه خداوند و طیف عمران و آبادانی طبیعت را به عهده دارد، یعنی انسان

حق ندارد برخلاف اراده حکیمان الهی در جهان طبیعت و بدن خود تصرفاتی انجام دهد.

- بخشی از هویت، **آگاهانه** است یعنی خود ما آن را می‌شناسیم یا دیگران به آن پی می‌برند و آن را برایمان بازگو می‌کنند.

اما بخش دیگری برای ما پنهان است و آن را نمی‌شناسیم.

- پیامبران و اولیای الهی از دیرباز در باره بُعد الهی و فطری هویت فردی و اجتماعی انسان‌ها و همچنین غفلت و

فراموشی آنها از خویشین سخن گفته‌اند.

- ما تردیدی نداریم که گاه در شناخت ویژگی‌های هویتی خود و دیگران دچار اشتباه می‌شویم.

- وجود تطورات متفاوت در باره هویت، نشانه این است که امکان خطا و اشتباه در شناخت هویت وجود دارد.

- اثر انگشت هر انسان، هویت (اجتماعی - فردی) است.

- در هجوم شن‌های روان در جنوب شرق ایران، موجب افزایش میزان مهاجرت در این مناطق شده است.

جمله بالا تاثير کدام ابعاد هویتی را نشان می‌دهد؟ **تاثير محیط طبیعی بر بعد اجتماعی هویت.**

- جامعه‌شناسان و انسان‌شناسان در باره ابعاد **اجتماعی** ... هویت انسان نظراتی ارائه می‌دهند.

- تاثير ابعاد هویتی را در عبارت «تعهد و مسئولیت پذیری موجب تکمیل بنیان خانواده می‌شود»

تاثير بعد نفسانی بر بعد اجتماعی هویت.